

לפרשת ויחי (3)

א. לכל סיפור יש סוף, וכל סוף הוא התחלה. ספר בראשית מסתיים, ואיתו גם סיפוריהם של אבותינו ואימותינו הקדומים. לפני מותו, יעקב אוסף את שברי חייו ובונה מהם את תחילתו של סיפור חדש – סיפורו של עם.

ב. (א) ויקרא יעקב אל בניו ויאמר האספו ואגידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים: (ב) הקבצו ושמעו בני יעקב ושמעו אל ישראל אביכם: (ג) ראובן בכרי אתה פחי וראשית אוני יתר שאת ויתר עז: (ד) פחז פמים אל תותר פי עליה משכבי אביך אז חללת יצועי עליה: (ה) שמעון ולוי אחים כלי חמס מכרתיהם: (ו) בסדם אל תבא נפשי בקהלם אל תחד כבדי כי באפם הרגו איש וברצונם עקרו שור: (ז) ארוור אפם כי עז ועברתם כי קשתה אחלקם בייעקב ואפיצם בישראל: (ח) יהודה אתה ידודך אחיך ידך בערף איביך ישתחווי לך בני אביך: (ט) גור אריה יהודה מטריך בני עליה כרע רבין כאריה וכלביא מי יקימנו: (י) לא יסור שבט מיהודה ומחלק מביין רגליו עד כי יבא <שילה> שילו ולו יקחת עמים: (יא) אסרי לגפן <עירה> עירו ולשרקה בני אתנו כפס ביין לבשו ויבדם ענבים סותה: (יב) חכלילי עינים מין ולבן שנים מחלב: (יג) זבולן לחוף ימים ישפן והוא לחוף אניות וינרכתו על צידן: (יד) יששכר חמר גרם רבין בין המשפטים: (טו) וינרא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויט שכמו לסבל ויהי למס עבד: (טז) דן דין עמו כאחד שבטי ישראל: (יז) יהי דן נחש עלי דרך שפיפן עלי ארח הנשף עקבי סוס ויפל רכבו אחור: (יח) לישועתך קויתי ה': (יט) גד גדוד יגודנו והוא יגד עקב: (כ) מאשר שמנה לחמו והוא יתן מעדני מלך: (כא) נפתלי אילה שלחה הנתן אמרי שפר: (כב) בן פרת יוסף בן פרת עלי עין בנות צעדה עלי שור: (כג) וימררהו ורבו וישטמהו בעלי חצים: (כד) וישב באיתן קשתו ויפזו זרעי ידיו מידי אביר יעקב משם רעה אבן ישראל: (כה) מאל אביך ויעזרך ואת שדי ויברכך ברכת שמים מעל ברכת תהום רבצת תחת ברכת שדים ורחם: (כו) ברכת אביך גברו על ברכת הורי עד תאות גבעת עולם תהיין לראש יוסף ולקדקד קזיר אחיו: (כז) בנימין זאב יטרף בבקר יאכל עד ולערב יחלק שלל: [בראשית מט, 1 – 27]

ג. האב מברך את בניו ומצייר להם עתיד בצבעיו שלו – זכרונותיו, כעסיו, אהבתו. הציור, העדות, אינו רק מתאר את המציאות, אלא גם יוצר אותה.

ד. עד / יצחק לאור

מי מבית בי ואומר: בני, מי

אומר בני בלי להביט בי

פניך נשאר, לא הבשר, לא

הרוח, לא המלה, לא

הזכרון הקרות

אתה הלא ראית אותי

כל חיי במיך

מת לי העד